

Handschrift 133.

Översättaren och prästen Ingegerd Fries arkiv (1921-2016)

Ingegerd Fries var född i Uppsala 1921 som äldsta dotter till professorn i semitiska språk H.S. Nyberg och hans maka Fanny. Ingegerd var själv språkbegåvad och tog 1945 en fil.mag. i latin, grekiska och klassisk fornkunskap. 1946 flyttade hon till Island, där hon gifte sig och kom att bo på en lantgård på norra delen av ön. Hennes make dog redan 1951 och efter hans död återvände Ingegerd till Uppsala.

Med språkvetaren Sigurd Fries gifte hon sig 1953 och kom under 1950-talet och framåt att arbeta som översättare av isländsk litteratur, bl.a. med översättningar av Nobelpristagaren Halldór Laxness verk. 1970 flyttade Ingegerd med sin familj till Umeå där maken Sigurd utsetts till professor i svenska språket vid Umeå universitet. I Umeå undervisade hon bl.a. i isländska på universitetet samt författade en lärobok i nutida isländska.

Bland Ingegerd Fries publikationer återfinns flera översättningar av fornisländska verk samt skrifter om Erik Axel Karlfeldt och hans diktning. Ingegerd Fries var under många år redaktör för Karlfeldtsamfundets medlemskrift Karlfeldtsbladet.

1985 - vid 64 års ålder - prästvigdes Ingegerd Fries och kom under några år att verka som kyrkoadjunkt i Umeå stadsförsamling. Hon kom långt efter pensioneringen att vara efterfrågad som präst vid förrättningar av dop, bröllop och begravningar.

Ingegerd Fries sista större publiceringsarbete var arbetet med Kungl. Skytteanska Samfundets utgivning av Carl von Linnés *Iter Lapponicum* (utg. 2003-2005) där hon bl.a. ansvarade för den latinska översättningen.

År 2003 utsågs Ingegerd Fries till filosofie hedersdoktor vid humanistiska fakulteten vid Umeå universitet

Arkivet efter Ingegerd Fries är ca 2 hyllmeter och innehåller manuskript, predikningar och en stor samling brev från kollegor, släkt och vänner. Arkivet är fritt tillgängligt för forskning.

Umeå 2020-06-18

Göran Larsson
Arkivarie

Handschrift 133.

Översättaren och prästen Ingegerd Fries arkiv (1921-2016)

Förteckning:

1. Personliga handlingar Volym

Skolhandlingar

Skolhandlingar och vaccinationsintyg i samband med skolgång i Paris	1928-1929	133:1
Betyg Uppsala Stads Folkskola	1929-1931	
Betyg Uppsala Enskilda Läroverk	1931-1935	
Premier Uppsala Enskilda Läroverk	1933-1935	
Betyg Uppsala Högre Allmänna Läroverk	1936-1939	
Uppsatsböcker i svenska	1933-1939	

Arbetsböcker i biologi, geografi och historia	1930-talet	133:2
Skrivningsböcker i franska och latin	1939	

Övriga personliga handlingar

Teckningar med hälsningar till föräldrar och mormor av Ingegerd Nyberg	1926-1932, odat	133:3
Vykort (oskrivna) och samlarbilder	1920-tal, odat.	
Födelsedagsgåvor i ask (portmonnäer)	Odat.	
Arbetsintyg från Kulla Folkskola	1949	
Samlade julklappsrim	1950-tal, odat.	
Program Västmanlands-Dala Nations Sommaring i Fagersta	1953	
Teckningar av Ingegerd Fries	1966, odat.	
Bordsvisa vid 80-årsfest	2001	
Inventarieförteckning över Luthagsrummet i Uppsala	2009	
Program vid Ingegerd Fries begravning	2016	

2. Manuskript

Översättningar och andra publikationer

<i>Karlfeldtbladet</i> nr 8/1976 och 21/1980, texter av Ingegerd Fries	1976, 1980	133:4
<i>Njals saga</i> . Manuskript till översättningen samt korrespondens med förlaget Bra Böcker ang. utgivningen	1981	
<i>Bibeln på nyaste svenska</i> , kopia på Ingegerd Fries artikel i <i>Vår Lösen</i> 2/1982	1982	
" <i>Detta har Ingegerd skrivit</i> ". Bibliografi över Ingegerd Fries publiceringar 1953-1991, med kompletteringar 2011	1991, 2011	
<i>Höstskog</i> , referat från Karlfeldtsamfundets samling i Uppsala den 8/11 2000.	2000	

<i>Några gåtor i Vinterorgel</i>	2005?
<i>Runorna i Maeshowe. Förslag till tolkningar ur M.P. Barnes bok "The runic inscriptions of Maeshowe, Orkney"</i>	2005
<i>Sigfús Eliasson: Óperusöngvarinn Jussi Björling. Minningarljóð. Översättning av Ingegerd Fries och Harald Henrysson</i>	2010?
<i>Barndomsminnen</i> nedtecknade av Ingegerd Fries och Gunnar Nyberg	2014-2016

Predikningar och andra kyrkliga texter

Predikningar juni 1982-augusti 1983	1982-1983	133:5
Predikningar februari 1984-juni 1985	1984-1985	133:6
Predikningar juli 1985-mars 1986	1985-1986	133:7
Predikningar mars 1986-februari 1987	1986-1987	133:8
Predikningar mars 1987-mars 1988	1987-1988	133:9
Predikningar april 1988-december 1989	1988-1989	133:10
Predikningar februari 1990-mars 2001	1990-2001	133:11
Griftetal	1985-2003	133:12
Manus till diverse kyrkliga tal, noteringar om dop, vigslar och begravningar	1981-2000	133:13

Andras manuskript

Från Fjäll och Bygd, reseminnen 1872-1936 av Carl J E Hasselberg (kopia av handskrift)	1872-1936	133:14
--	-----------	---------------

3. Korrespondens

Egna brev och familjebrev

Brev och brevkopior av Ingegerds egna brev till släktingar, vänner och kollegor	1931-2015, odat.	133:15
Brev från maken Sigurd Fries	1971-1992, odat.	
Brev från barn och barnbarn	1966-2009, odat.	
Brev från pappa Henrik Samuel Nyberg	1928-1962	
Brev från mamma Fanny Nyberg	1928-1945, odat.	
Brev till föräldrarna Henrik och Fanny Nyberg från diverse personer	1928-1929, odat.	
Brev från Ingegerd Duske-Nyberg (styvmor)	1951	
Brev från morföräldrarna Carl och Olga Hasselberg	1933-1938, odat.	
Brev från brodern Lars Nyberg	1949-2006, odat.	133:16
Brev från brodern Tore Nyberg	1930-tal-2009	
Brev från brodern Gunnar Nyberg m hustru Gertrud	1955-2009, odat.	

Brev från systemen Sigrid Kahle	1937-2010, odat.	133:17
Brev från övriga släktingar	1928-2008, odat.	133:18
Övrig korrespondens, alfabetiskt ordnad		
Brevskrivare efternamn A-J	1949-2005	133:19
Brevskrivare efternamn K-P	1955-2004	133:20
Brevskrivare efternamn R-Ö	1954-2003	133:21
Brevskrivare endast förnamn A-V	1928-2003, odat.	133:22
Uppvaktningar vid prästvigningen	1985	
Uppvaktningar på 70-årsdagen	1991	
Uppvaktningar på 75-årsdagen	1996	
Uppvaktningar utnämning till hedersdoktor	2003	
Korrespondens på isländska, kronologiskt ordnad		
Korrespondens med Haldór Laxness	1954-1976	133:23
Brevkopior av Ingegerds egna brev till isländska vänner (enstaka brev på svenska)	2008-2012, odat.	
Odaterade brev från isländska vänner	Odat.	
Brev från isländska vänner 1945-1969	1945-1969	
Brev från isländska vänner 1970-2009	1970-2009	133:24
4. Handlingar rörande arkivbildarens verksamhet		
<i>Lärobok i nutida isländska</i> , förlagsavtal och korrespondens med Biblioteksförlaget	1976	133:25
<i>Kormaks saga</i> . Kontrakt och korrespondens kring utgivningen i Kungl. Vitterhetsakademiens skriftserie	2007-2008	
Forskningsmaterial kring liljekonvaljer	Odat.	
5. Samlingar		
Fotografier		
Fotografier med anknytning till Island	Odat.	133:26
Studentfotografier (Polyfoton Ingegerd och väninnor)	1940	
Familjefotografier m.m. (även digitala foton)	1924-1988, odat.	
Tidningsklipp		
Tidningsklipp om Ingegerd Fries med fl.	1916-2020, odat	